

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر

-
- عنوان پروژه: **بررسی امکان استفاده از برگ درخت خرما به عنوان بستر جوجه گوشتی**
 - شماره مصوب پروژه: ۱۸۴-۹۷۰-۰۰۶-۱۳-۴۰-۲۴
 - عنوان طرح:
 - شماره مصوب طرح:
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: **عبدالمهدی کبیری فرد**
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران: هوشنگ لطف الهیان، محمود دشتی زاده، امیرارسلان کمالی، عبدالمحمد عوض زاده، عبدالمجید کوثری نژاد
 - محل اجرا: استان بوشهر
 - تاریخ شروع: ۱۳۹۷/۰۲/۰۱
 - مدت اجرا: ۱ سال و ۶ ماه
 - ناشر: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۹ با شماره ۵۹۶۹۴ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی امکان استفاده از برگ درخت خرما به عنوان بستر جوجه‌های گوشتی و تأثیر آن بر صفات عملکردی، ویژگی‌های بستر، سوختگی سینه، زخم کف پا و وضعیت میکروفلورای دستگاه گوارش، با استفاده از ۳۰۰ قطعه جوجه گوشتی یک‌روزه سویه تجاری راس ۳۰۸، در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه تیمار و پنج تکرار (هر تکرار ۲۰ قطعه جوجه) به مدت ۴۳ روز اجرا شد. تیمارهای آزمایشی شامل رول مقوایی مخصوص بستر (تیمار ۱)، شلتوک برنج (تیمار ۲) و برگ درخت خرما (تیمار ۳) بودند. میزان ظرفیت نگهداری آب تیمار ۳، نسبت به تیمارهای ۱ و ۲، بیشتر بود ($P < 0/05$). میزان رطوبت تیمار ۳، در ۴۳ روزگی نسبت به تیمارهای ۱ و ۲، کمتر بود ($P < 0/05$). میزان pH تیمار ۳، در ۱۴ و ۲۸ روزگی نسبت به تیمارهای ۱ و ۲، کمتر بود ($P < 0/05$). میزان دمای تیمار ۳، در صفر، ۱۴ و ۲۸ روزگی نسبت به تیمار ۱، کمتر بود ($P < 0/05$). میزان نیتروژن کل تیمارهای ۲ و ۳، در ۱۴، ۲۸ و ۴۳ روزگی نسبت به تیمار ۱، و میزان نیتروژن آمونیاکی تیمار ۳، در ۲۸ روزگی نسبت به تیمارهای ۱ و ۲، کمتر بود ($P < 0/05$). افزایش وزن روزانه کل دوره، وزن زنده نهایی و شاخص تولید در جوجه‌های پرورش‌یافته روی تیمار ۳، نسبت به تیمارهای ۱ و ۲، بیشتر بود ($P < 0/05$). میزان ضریب تبدیل خوراک کل دوره در جوجه‌های پرورش‌یافته روی تیمار ۳، نسبت به تیمارهای ۱ و ۲، کمتر بود ($P < 0/05$). میزان مصرف خوراک روزانه جوجه‌های پرورش‌یافته روی تیمارهای مختلف، تفاوت معنی‌داری نداشت. شمارش کلی میکروب‌ها (تعداد واحد تشکیل‌دهنده پرگنه در گرم) و ماندگاری گله در جوجه‌های پرورش‌یافته روی تیمارهای ۲ و ۳، نسبت به تیمار ۱، بیشتر بود ($P < 0/05$). هزینه خوراک در جوجه‌های پرورش‌یافته روی تیمار ۳، نسبت به تیمارهای ۱ و ۲، کمتر بود ($P < 0/05$). شیوع التهاب سینه و کف پا در ۳۵ روزگی در جوجه‌های پرورش‌یافته در تیمار ۳، نسبت به تیمار ۱، کمتر بود ($P < 0/05$). شیوع زخم کف پا در ۴۳ روزگی در جوجه‌های پرورش‌یافته روی تیمار ۳، نسبت به تیمارهای ۱ و ۲، کمتر بود ($P < 0/05$). بطور کلی، نتایج نشان داد که برگ درخت خرما از نظر ویژگی‌های بستر، شاخص‌های سلامت و صفات عملکردی نسبت به رول مقوایی و شلتوک برنج، به عنوان بستر برای جوجه‌های گوشتی مناسب‌تر است.

واژه‌های کلیدی: برگ درخت خرما، شلتوک برنج، رول مقوایی، آمونیاک بستر، جوجه گوشتی.